

Bærekraftig bruk og bevaring av natur – Norsk handlingsplan for naturmangfold

Statssekretær Kjersti Bjørnstad, KLD

26. november 2024

Naturen er livsgrunnlaget vårt

Foto: Bård Bredesen, Naturarkivet

Børtervann Foto: KLD

Naturen er under press

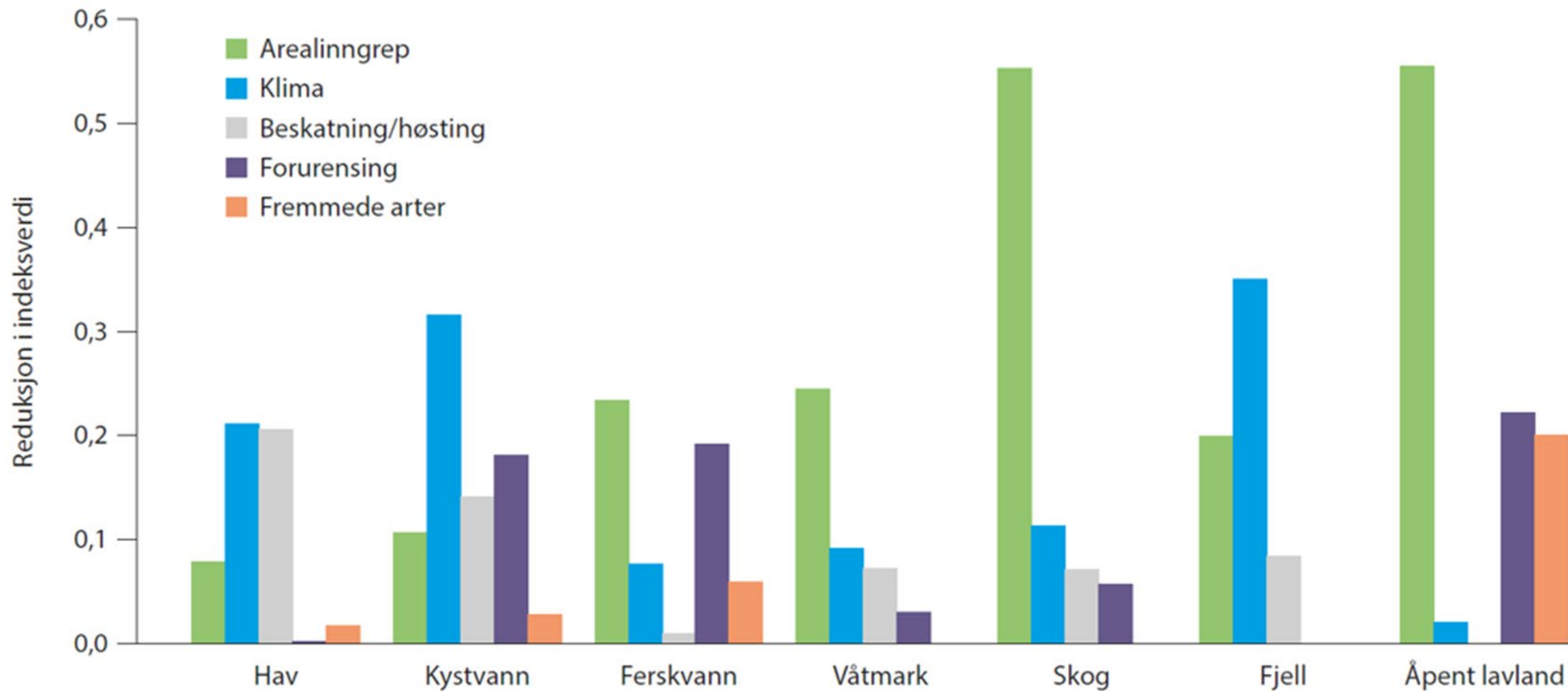
Foto: Hartvig Christie, NIVA

Foto: KLD

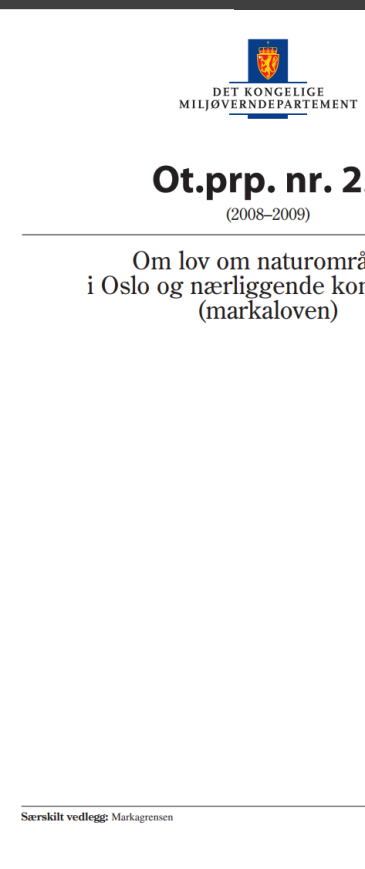
Foto: Anders Mossing, Norsk Villreinsenter

Kilde: Naturindeks, Miljødirektoratet

Helhetlig og systematisk politikk

Hovedgrep i den nye handlingsplanen

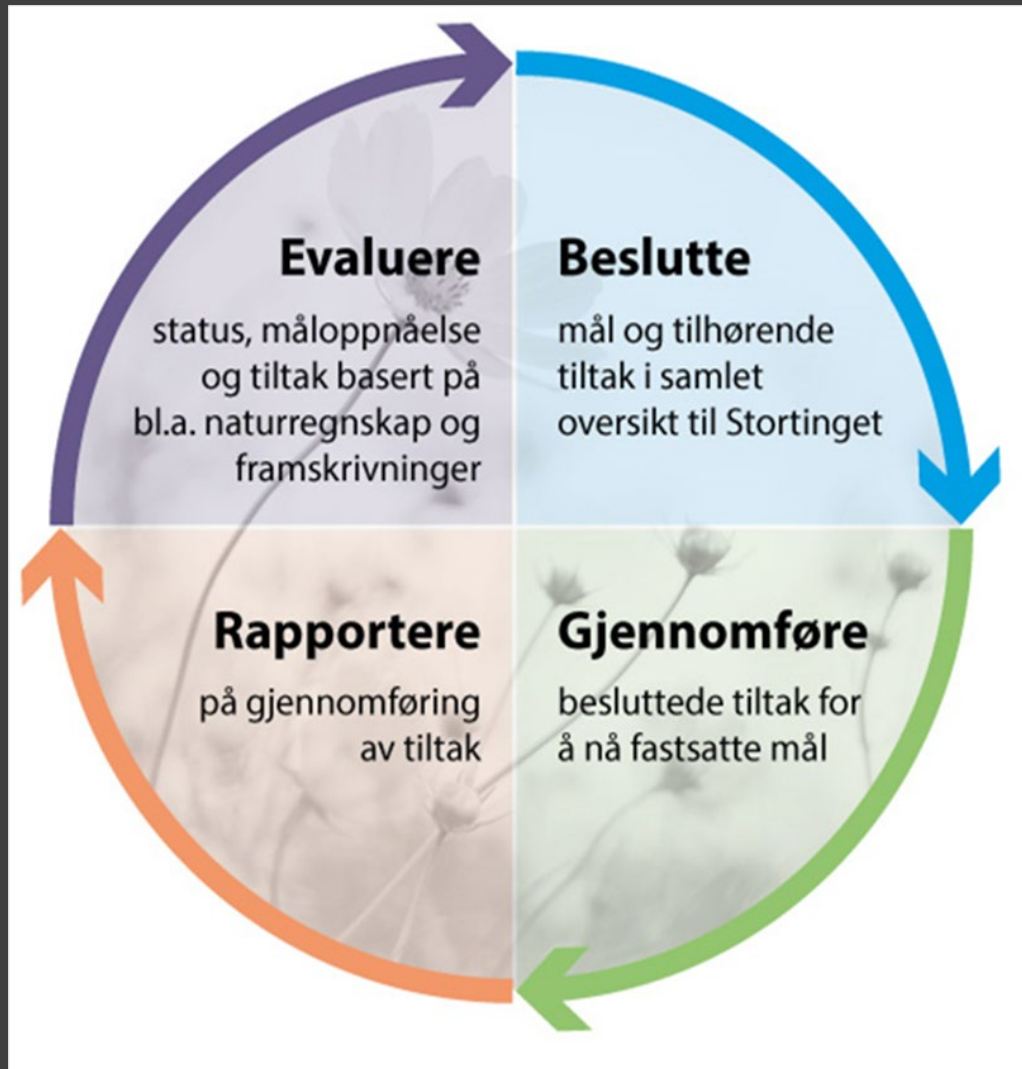
Tveitermåsan, Vestmarka i Asker – restaureringstiltak oktober 2022

Foto: Eirik Walle

- Mer helhetlig og systematisk naturpolitikk
- Nye og bedre tiltak og verktøy
- Bærekraftig arealforvaltning med kommunene som nøkkelaktører
- Følger opp de 23 målene i naturavtalen
- Ser natur og klima i sammenheng

Helhetlig og systematisk politikk

- "Norge skal sikre at verdien av naturmangfold bedre integreres i beslutningsprosesser, og gjennom å blant annet bygge på de etablerte prosessene knyttet til meny av tiltak og naturregnskap, skal regjeringen hvert fjerde år legge frem en oversikt til Stortinget over status, måloppnåelse og tiltakene som gjennomføres ved norsk handlingsplan for naturmangfold»

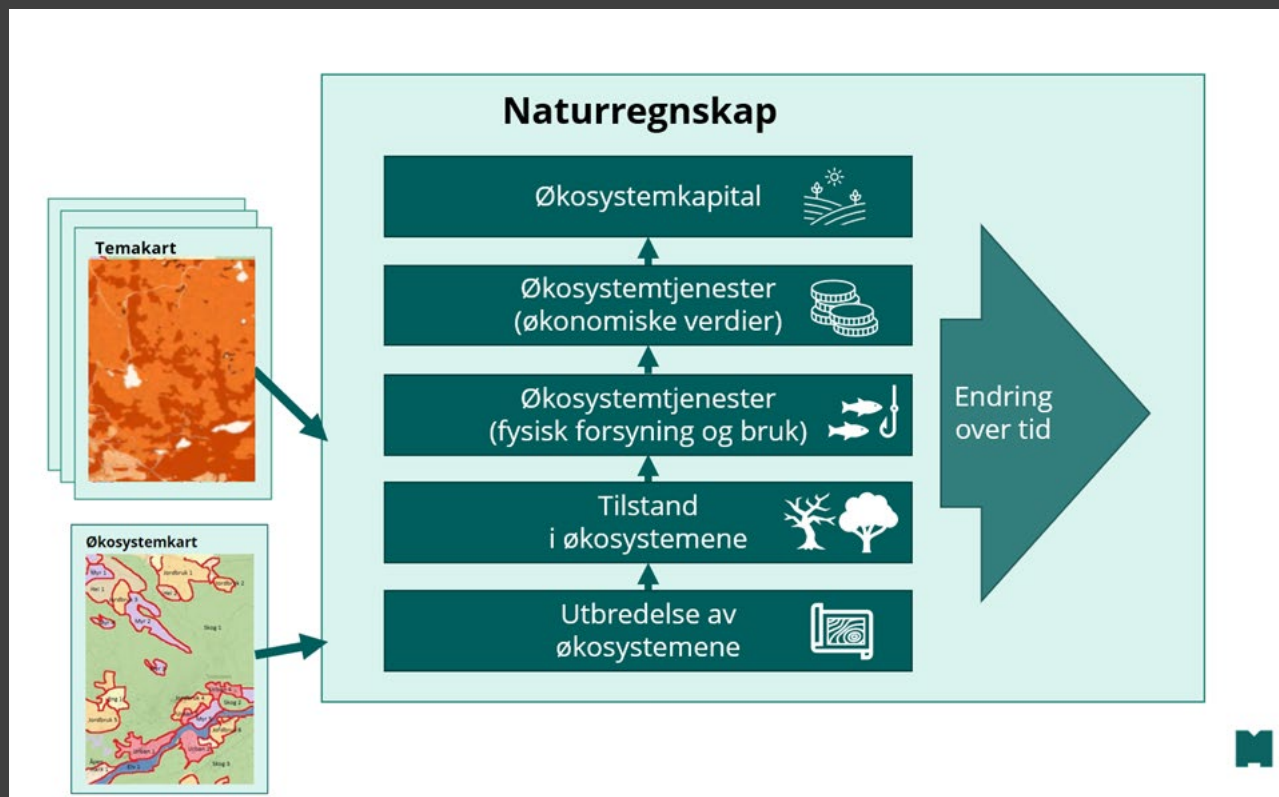
Nye og bedre tiltak og verktøy

Foto: KLD

- Naturregnskap
- Menyer av tiltak for naturen
- Meny av tiltak for skog
- Mål og prinsipper for arealbruk

Naturregnskap

Figur: Miljødirektoratet

- Gir nøkkelopplysninger om naturen
 - hvor mye natur vi har
 - naturens tilstand
 - naturgodenes bidrag til økonomi og samfunn
- Grunnlag for å ta natur tyngre inn i beslutninger, på alle nivåer
- Tilrettelagt kommuner og fylkeskommuner
- Første versjon klar i 2026

Menyer av tiltak for naturen

- Meny av tiltak og virkemidler som kan få økosystemer i god økologisk tilstand
- Fullverdig meny over mulige tiltak og virkemidler som kan gjøres i ulike sektorer
- Grunnlag for å vurdere virkemidler opp mot hverandre
- Omfatter:
 - skog
 - fjell
 - kulturlandskap

Meny av tiltak i skog

Foto: Tom Hellig Hofton

- Mål
 - Vernet skog etter naturmangfoldloven er *nær naturtilstand* i 2050
 - Tilstanden i øvrig skog er *forbedret* innen 2050
 - Det er bærekraftig skogbruk på drivverdige arealer, og skognæringens konkurransekraft er ivaretatt
- Ti tiltak for å nå målene, blant annet:
 - Øke kompetansen om lukket hogst
 - Utrede behov for nye tiltak for den eldste skogen

Nytt mål om å redusere nedbygging

Foto: Bjørn Rangbru

Mål:

- Redusere nedbyggingen av særlig viktige naturarealer innen 2030
- Begrense netto tap av særlig viktige naturarealer til et minimum innen 2050.

Målet skal nås med utgangspunkt i lokalt selvstyre og respekt for urfolks rettigheter

Prinsipper for arealbruk

Foto: Sigve Reiso, naturarkivet

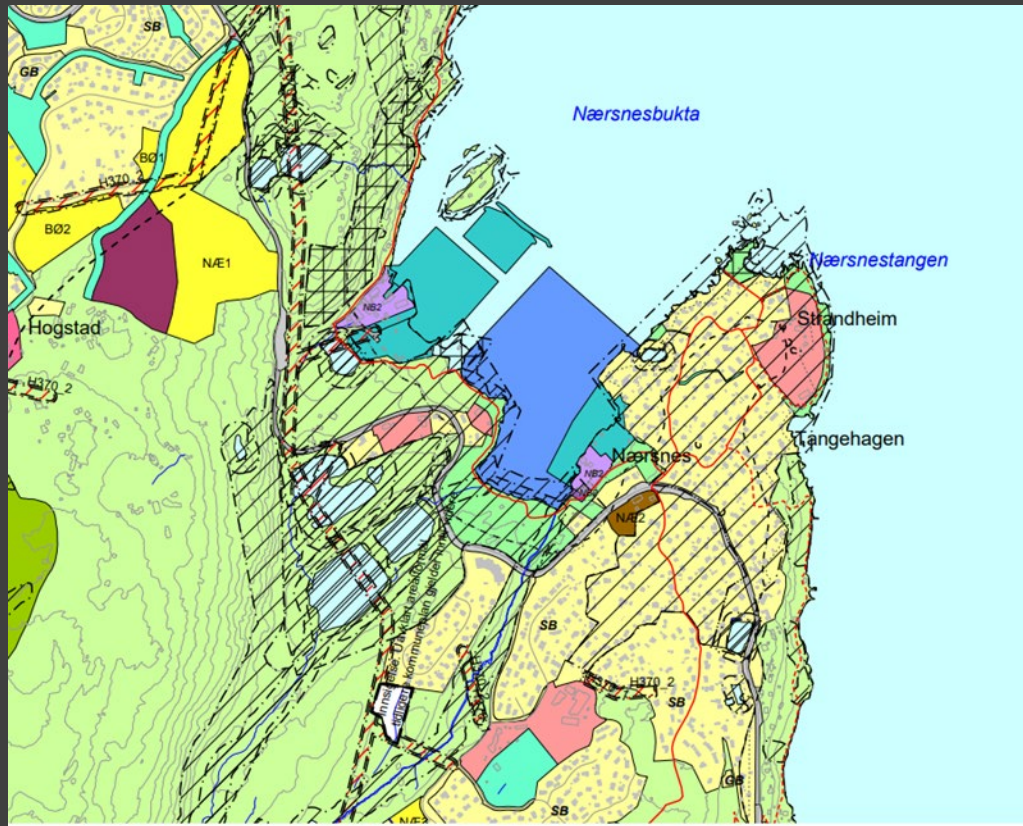
Mål:

- Mer bærekraftig samlet arealbruk
- Gjøre det tydeligere hva som er nasjonale, prioriterte formål

Utbyggingsformål som skal prioriteres:

- Fornybar kraftproduksjon og kraftledninger
- Forsvarsformål
- Samfunnskritisk digital infrastruktur

Kommunene nøkkelaktører for bærekraftig arealbruk

Utsnitt av arealplankart. Kilde: Asker kommune

- Videreføre og styrke kommunenes rolle
- Bedre kunnskap og verktøy
 - Regionale oppgaveavlastende team som tilbyr fagkompetanse
 - Samordnet veiledning
- Tilrettelegge for kommunenettverk
- Utrede mulige endringer i plan- og bygningsloven

Meld. St. 35 (2023–2024)

Bærekraftig bruk og bevaring av natur — Norsk handlingsplan for naturmangfold

Tilråding fra Klima- og miljødepartementet 27. september 2024, godkjent i statsråd samme dag. (Regjeringen Støre)

Melding til Stortinget

Stortingsmeldingen er Norges nye handlingsplan for natur. Meldingen viser hvordan regjeringens politikk skal bidra til bærekraftig bruk og bevaring av naturmangfold. Politikken vil bidra til å nå nasjonale mål og de globale målene i naturavtalen. Meldingen beskriver status for norsk natur, og hvordan Norge jobber nasjonalt og internasjonalt for å

Klima- og miljødepartementet

TEMA

[Klima og miljø](#)[Naturmangfold](#)

RELATERT

- [> Ny handlingsplan for naturmangfold](#)
Nyhet | 27.09.2024
- [> Fremleggelse av stortingsmelding om naturmangfold](#)
Nyhet | 26.09.2024

Mål og virkemidler for naturrestaurering

Skjervenmyra, Maridalen landskapsvernområde – restaureringstiltak mai 2024

Foto: Rebecca Madsen

Mål:

Omfanget av forringede områder klargjort innen 2030
Innsatsen for naturrestaurering økt innen 2030

Tiltak:

Ekstra midler til naturrestaurering
Midler til bedre naturdata
Støtte gjennom natursats

Mål for bevaring av natur

Foto: Olav Thøger Haaverstad

Foto: Miljødirektoratet

- Nasjonalt mål om å bevare 30% av arealet på land innen 2030
- Avklare hvilke havområder som hører under «andre arealbaserte bevaringstiltak» til havs

Klima og natur i sammenheng – naturbaserte løsninger

Foto: Bård Øyvind Bredesen, Naturarkivet

Klima- og
miljødepartementet